

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1053/2019
24.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирјане Ранчић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 127/18 од 25.04.2019. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 1112/19 од 09.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 127/18 од 25.04.2019. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 111/19 од 09.08.2019. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву К 127/18 од 25.04.2019. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од четири месеца, те је одређено да ће суд ако окривљени не плати новчану казну у наведеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. На основу члана 258. став 4. ЗКП, приватни тужилац ББ је са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак. Окривљени је на основу члана 261, 262. став 1. и став 2. и члана 264. став 1. ЗКП, обавезан да накнади трошкове кривичног поступка и то да приватном тужиоцу ББ плати трошкове заступања од стране пуномоћника о чијој висини ће суд донети посебно решење након прибављања података о тим трошковима као и да буџетским средствима суда плати износ од 5.000,00 динара на име трошкова паушала све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Кж1 111/19 од 09.08.2019. године, усвојена је жалба браниоца окривљеног, па је првостепена пресуда преиначена само у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је окривљеном за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ за које је оглашен кривим првостепеном пресудом изречена судска опомена, док је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Мирјана Ранчић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд, усвоји захтев, побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и приватног тужиоца обавезати да окривљеном накнади трошкове кривичног поступка у смислу члана 265. став 3. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу и на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да изреком пресуде суд само утврђује да се окривљени оштећеном обратио описаним увредљивим речима и увредљивим конклюдентним радњама, чиме је, према ставу браниоца, остварен само објективни услов инкриминације из члана 170. став 1. КЗ, али не и то да су наведене чињенице изнете у намери омаловажавања, која је морала бити обухваћена изреком пресуде у ситуацији када је спорна изјава окривљеног дата у одбрани својих права и заштити оправданих интереса. Стога, према наводима захтева, код недостатка наведеног битног – субјективног елемента кривичног дела, а то је да се из начина изражавања или других околности види да је исто учињено у намери омаловажавања, нема ни кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

По налажењу овога суда у чињеничном опису радње извршења окривљеног датом у изреци првостепене пресуде назначене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективне у односу на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у вербалној увреди код које је изјава омаловажавања извршена усмено речима – „...

главати мајмуне“ као и у симболичној увреди која се огледа у предузимању конклюдентних радњи - хватањем окривљеног за гениталије и алудирањем на орални полни однос, тако и субјективне које се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на извршење кривичног дела у питању.

Из изнетих разлога, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на непостојање субјективних законских обележја предметног кривичног дела и да је правноснажна пресуда донета уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд налази, а насупрот наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда, већ је ставом 4. члана 170. КЗ, предвиђен основ искључења постојања кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, између осталог, у одбрани неког права и заштити оправданих интереса, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања.

Како је правноснажном пресудом утврђено да окривљени предметну изјаву није дао у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, то бранилац окривљеног наводима захтева којима оспорава наведени закључак нижестепених судова и указује да код окривљеног није постојала намера омаловажавања правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је имао у виду пресуде овог суда Кзз 23/2019 од 30.01.2019. године и Кзз 117/2017 од 23.02.2017. године, којима се, према ставу браниоца, поткрепљују наводи захтева о непостојању елемената предметног кривичног дела, али је овај суд нашао да се наведене пресуде односе на другу ситуацију (непостојање елемената кривице односно намере омаловажавања у изреци пресуде у ситуацији када је утврђено да је увредљива изјава изнета пред судом у одбрани својих права и заштити оправданих интереса) у односу на ону из побијане правноснажне пресуде.

Према наводима захтева, исказ ВВ, сведока приватне тужбе, јасно говори о понашању окривљеног према објективним критеријумима са аспекта постојећих обичајних, моралних и других норми у одређеној средини што нижестепени судови нису имали у виду којим наводима, по налажењу овог суда, бранилац окривљеног цени исказ наведеног сведока оспоравајући оцену овога доказа од стране нижестепених судова и истом утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди.

У захтеву за заштиту законитости бранилац истиче и то да је изрека првостепене пресуде противречна сама себи који недостатак пресуде би представљао повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, учињену првостепеном пресудом, као и то да другостепена пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, а разлози који су дати су потпуно нејасни и у знатној мери

противречни, чиме се указује да је и другостепеном пресудом повређен закон из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић